

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. รูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นักวิชาการหลายท่านทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทย ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) ไว้ดังนี้

Knowles (1975) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง สรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการที่บุคคลที่มีความต้องการเรียนรู้คิดริเริ่มการเรียนรู้เอง โดยวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ของตน กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ เลือกวิธีและกิจกรรมในการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนของตน โดยจะได้รับความร่วมมือจากผู้อื่นก็ได้

Skager (1977) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ ความสามารถในการวางแผนปฏิบัติ การบริหารจัดการ รวมทั้งการประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในลักษณะเฉพาะบุคคล และในลักษณะที่เป็นสมาชิกของกลุ่มที่เรียนรู้ร่วมกัน

Griffin (1983) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการจัดประสบการณ์เรียนรู้เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในการวางแผนปฏิบัติ การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และการประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลนี้ จะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้

Tough (1979) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองแล้ว ผู้เรียนควรได้รับความรู้ เกิดทัศนคติ ได้รับทักษะและก่อให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นๆ กระบวน

การเรียนรู้ด้วยตนเองดังกล่าว ผู้เรียนจะต้องวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างตั้งใจและต่อเนื่อง และต้องใช้เวลาอย่างน้อย 7 ชั่วโมงขึ้นไปต่อการเรียนรู้หนึ่งโครงการ

Hiemstra (1976) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ด้วยตนเองว่า เป็นการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนรับผิดชอบตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติ ตลอดจนการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่ทุกคนมีอยู่ในระดับหนึ่งในสถานการณ์การเรียนรู้ ผู้เรียนจะสามารถถ่ายโอนความรู้ และทักษะที่ได้จากการศึกษาด้วยตนเองในสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งได้

Nunan and Lamb (อ้างถึงในกัลยา ทองประยูร;2546: 72) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเองว่าเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนคิดริเริ่มการเรียนด้วยตนเอง โดยกำหนดความต้องการในการเรียนของตน กำหนดเป้าหมาย สื่อการเรียน กลยุทธ์การเรียน แผนการเรียนและการประเมินผลการเรียนของตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือ ความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นหรือไม่ก็ได้ นอกจากนั้นผู้เรียนยังสามารถขยายมโนทัศน์ของการเรียนรู้ด้วยตนเองไปสู่การเรียนรู้ในระบบด้วย ผู้เรียนจะได้รับการกระตุ้นให้รับผิดชอบในการประเมินความต้องการในการเรียนรู้ด้วยตนเอง กำหนดวัตถุประสงค์ วางแผนโครงการ และพัฒนาเกณฑ์การประเมินด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนเท่านั้น

กฤษริ คำชาย (2544) ได้อธิบายความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเองว่า เป็นการพัฒนาการเรียนรู้และประสบการณ์การเรียน ตลอดจนความสามารถในการวางแผนปฏิบัติ และการประเมินผลกิจกรรมทั้งในลักษณะที่เป็นเฉพาะบุคคล และในฐานะที่เป็นสมาชิกของกลุ่มการเรียน

มณฑิรา พานิชย์ (2545) กล่าวว่าไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ กระบวนการศึกษาและวิธีการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนสามารถคิดริเริ่มด้วยตนเอง วิเคราะห์ความต้องการที่จะเรียน กำหนดวิธีการที่จะใช้ในการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เหมาะสมกับความสามารถ รวมทั้งหาเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหล่านั้นด้วยการอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่น

วุฒิพล สกลเกียรติ (2546) กล่าวว่าไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือการที่บุคคลมีความประสงค์ที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถรับผิดชอบจัดดำเนินการตามกระบวนการการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ หรืออาจได้รับการชี้แจงจากผู้รู้บ้างตามความต้องการของตน

อดุลย์ วิริยเวชกุล (2541) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นการแสดงความสามารถของผู้เรียนในการแสวงหาคำตอบต่อสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อาจจะได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นบ้าง เช่น การขอคำแนะนำในการหาแหล่งข้อมูล ที่จะนำไปสู่การค้นหาคำตอบที่ต้องการ แต่ข้อมูลความรู้ต่างๆนั้น ผู้เรียนจะต้องแสวงหามาด้วยตนเอง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจาก ความคิดริเริ่มของผู้เรียนที่ต้องการจะเรียนรู้ตามความสนใจและความต้องการของตน ผู้เรียนจะวางแผน เลือกวิธีการ ลงมือปฏิบัติ ตลอดจนถึงการประเมินความก้าวหน้าของตนเอง โดยกระบวนการดังกล่าว ผู้เรียนอาจดำเนินการด้วยตนเอง หรือได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ได้

2.2 ลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากแนวคิดของนักวิชาการ ลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น มีลักษณะดังนี้

Brockette and Heimstra (1991) กล่าวว่าไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่จำเป็นต้องเกิดจากการเรียนการสอนในระบบการศึกษาเท่านั้น แต่การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ในสถานการณ์ต่างๆรอบๆตัวและมีลักษณะดังนี้

1.การเรียนรู้โดยบังเอิญ (Random or Incidental Learning) การเรียนรู้แบบนี้จะเกิดเมื่อบุคคลเข้าไปสัมผัส และรับรู้โดยไม่เจตนา เป็นผลพลอยได้จากเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใดที่เกิดขึ้น

2.การเรียนรู้จากกลุ่ม (Collaborative Learning) การเรียนรู้แบบนี้ เกิดจากการเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อนหรือสังคมแวดล้อม เป็นการเรียนรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดทางความคิดและประสบการณ์จากการพบปะพูดคุย

3.การเรียนรู้ตามระบบการจัดการศึกษา (Provider sponsored) เป็นการจัดการกระบวนการเรียนในสถานศึกษา ซึ่งมีกลุ่มบุคคลทำหน้าที่กำกับดูแล ประเมินผลและการให้การรับรองวุฒิ

4.การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากความอยากรู้ อยากรู้เห็น ซึ่งผู้เรียนจะวางแผนการเรียนด้วยตนเอง

Tough (1979) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ 8 ประการ ได้แก่

1.การพิจารณาว่าในกระบวนการเรียนรู้นั้น จะได้รับความรู้อะไร พัฒนาทักษะด้านใด ผู้เรียนอาจจะพิจารณาโดยการวิเคราะห์จากข้อผิดพลาดและจุดอ่อนของความรู้ที่มีอยู่ทั้งในด้านทักษะ และรูปแบบการเรียนรู้ในปัจจุบัน

2.การพิจารณาว่า จะเรียนรู้กิจกรรมเฉพาะอย่างไร ด้วยวิธีการใด โดยการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นสถานที่และบุคคล และเลือกสรรแล้วว่า เป็นกิจกรรมและวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองที่สุด

3.การพิจารณาว่าจะเรียนที่ใด ผู้เรียนจะเลือกสรรสถานที่เรียนตามความต้องการและความเหมาะสมกับตนเอง

4.การพิจารณาเป้าหมายและกำหนดระยะเวลาการเรียนรู้ที่แน่นอน

5. การพิจารณาว่าผู้เรียนจะเรียนรู้เรื่องใด เมื่อใด

6. การพิจารณาความเหมาะสมและความก้าวหน้าของเนื้อหากับช่วงเวลา

7. การพิจารณาหาข้อมูลที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของการเรียนรู้ หรือขั้นตอนที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้นั้นๆมีประสิทธิภาพ

8. การพิจารณาจัดสรรเวลาสำหรับการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเวลาทำงาน เวลาทำกิจกรรมต่างๆ หรือเวลาพักผ่อน

สุพัตรา ชาตปัญญาชัย (2545) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

1. ผู้เรียนสมัครใจที่จะเรียนด้วยตนเอง (Voluntarily to learn) ผู้เรียนมีเจตนาที่จะเรียนรู้ด้วยความอยากรู้ ไม่ได้เกิดจากการบังคับ

2. ผู้เรียนเป็นแหล่งข้อมูลของตนเอง (Self-resourceful) ผู้เรียนสามารถกำหนดสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้ ทักษะที่ต้องการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ รวมทั้งวิธีการประเมินผล ทั้งนี้ผู้เรียนต้องตระหนักถึงความสามารถ มีความรับผิดชอบตามหน้าที่ และบทบาทการเป็นผู้เรียนที่ดี รวมทั้งยังคงเป็นผู้ตัดสินใจ เป็นผู้จัดการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

3. ผู้เรียนต้องเลือกวิธีการเรียน (How to learn) กล่าวคือ ผู้เรียนต้องทราบว่าการเรียนใดเหมาะสมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น จะต้องเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เกิดจากความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยความอยากรู้ โดยผู้เรียนจะต้องตั้งเป้าหมาย กำหนดแนวทางการเรียน แสวงหาแหล่งการเรียนรู้ และประเมินความก้าวหน้าของตนเอง รวมทั้งผู้เรียนยังต้องสามารถตัดสินใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อตนเองได้อย่างเป็นอิสระ

2.3 รูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอประเภทของรูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

Bound (1982) ได้สรุปรูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ 5 รูปแบบ ได้แก่

1. การเรียนแบบใช้สัญญาการเรียนรู้ (Learning Contracts) การเรียนรู้รูปแบบนี้ ผู้เรียนจะวางแผนการเรียนโดยการเขียนสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร

2. การเรียนแบบการทำงานตัวต่อตัว (One-to-one Learning) การเรียนรู้รูปแบบนี้ ผู้เรียนจะทำงานเป็นคู่ ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานซึ่งกันและกัน

3. การเรียนแบบวางแผนการทำงานโดยผู้เรียน (Student Planned Courses) การเรียนรู้รูปแบบนี้ ผู้เรียนจะทำงานร่วมกับกลุ่มในการเริ่มโครงการและนำมาสู่การปฏิบัติ

4. การเรียนแบบมีระบบการสนับสนุนจากเพื่อน (Peer Support Systems) การเรียนรู้รูปแบบนี้ ผู้เรียนที่เริ่มใหม่จะได้รับการช่วยเหลือจากผู้เรียนที่มีประสบการณ์มากกว่า

5. การเรียนแบบร่วมมือกันประเมิน (Collaborative Assessment) การเรียนรู้รูปแบบนี้ ผู้เรียนจะกำหนดเกณฑ์การประเมินและตัดสินผู้เรียนร่วมกัน

Miller และคณะ (อ้างถึงใน สุทธิรัตน์ ,2540) ได้แบ่งรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. แบบตลาดสรรพสินค้า ผู้เรียนจะสามารถเลือกทำกิจกรรม เหมือนเดินซื้อของในห้างสรรพสินค้า กิจกรรมต่างๆ จะถูกแบ่งหมวดหมู่ตามรหัสไว้อย่างชัดเจน

2. แบบควบคุม ผู้เรียนทำกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนด โดยเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกณฑ์รายวิชา กิจกรรมของรูปแบบการเรียนประเภทนี้จะสัมพันธ์กับสิ่งที่ผู้เรียนเรียนในชั้นเรียน

3. แบบเรียนจากรายการในคอมพิวเตอร์ รูปแบบการเรียนแบบนี้ เอกสารกิจกรรมทุกชิ้นจะถูกจัดเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนจะต้องเลือกทำกิจกรรมโดยการค้นหาจากรายการ (Menu) ในคอมพิวเตอร์

4. แบบระบบเปิด รูปแบบการเรียนแบบนี้ จะเปรียบเสมือนห้องสมุดที่เปิดสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง กิจกรรมที่จัดไว้จะสนองวัตถุประสงค์ทั้งส่วนตัวและวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์ของรายวิชา

Griffin (1983) ได้รวบรวมแบ่งประเภทของรูปแบบการเรียนรู้ตามกลุ่มความคิดของนักวิชาการออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนแบบใช้สัญญาการเรียนรู้ (Learning Contract) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มที่เชื่อแนวความคิดของโนลส์ (The Knowles Group Learning Stream) รูปแบบการเรียนรู้แบบนี้จะถือว่า สัญญาการเรียนรู้ (Learning Contract) เป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการมอบหมายภาระงานแก่ผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น เพื่อให้ได้รับความรู้ตามเป้าประสงค์

2. รูปแบบการใช้โครงการการเรียนรู้ (Learning Project) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มที่เชื่อแนวคิดโครงการเรียนแบบผู้ใหญ่ของทัฟ (The Tough Adult Learning Project Stream) รูปแบบการเรียนรู้แบบนี้จะถือว่าโครงการเรียน (Learning Project) เป็นสิ่งชี้ชัดว่า ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากน้อยเพียงใด

3. รูปแบบการใช้บทเรียนสำเร็จรูป (Individualized Program) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มที่เชื่อแนวความคิดของสกินเนอร์ (Skinner) รูปแบบการเรียนรู้แบบนี้ให้ความสำคัญกับบทเรียนสำเร็จรูป (Individualized Program Instruction) ซึ่งขัดแย้งกับความคิดของกริฟฟิน ที่วิจารณ์ไว้ว่า วิธีการนี้เป็นวิธีการเรียนด้วยตนเอง (Self-Directed Approach) ตามข้อเสนอของสื่อเท่านั้น เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการกำกับของครู (Teacher Directed Learning) เท่านั้น ไม่ใช่การเรียนรู้ด้วยตนเองที่แท้จริง

4. รูปแบบที่ไม่ใช่การจัดการสอนทั่วไป (Non – Traditional Institution) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มที่มีความคิดในการจัดการศึกษาที่ต่างไปจากรูปแบบของสถานศึกษาโดยทั่วไป (Non – Traditional Institutional Approach) ผู้เรียนจะเรียนด้วยความสนใจ หวังว่าจะได้รับความรู้ เช่นการศึกษาที่จัดในรูปแบบของมหาวิทยาลัยเปิด การศึกษาทางไกล เป็นต้น

5. รูปแบบการเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิต (Experiential Learning) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มที่มีความเชื่อในการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันทั่วไป

อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า จากการจำแนกรูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเองที่หลากหลายข้างต้น จะเห็นได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น อาจเกิดขึ้นในระบบการศึกษาหรือไม่ก็ได้ มีครูผู้สอนคอยแนะนำช่วยเหลือหรือไม่ก็ได้ สิ่งที่สำคัญก็คือ ส่วนสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเองก็คือ ผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ตัดสินใจเลือกเรียนตามความสมัครใจ ดังนั้นผู้เรียนจึงควรได้เลือกใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองที่เหมาะสมสอดคล้องกับแนวความคิดและวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ของตน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ดังนี้

อาทิตยา เวียงนิล และปัญญาธิ วาสนสมสิทธิ์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาการทำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในหลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อสำรวจการทำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนและการรับรู้ถึงประสิทธิผลของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โดยการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์ ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนที่เป็นที่นิยมมากที่สุด คือ กิจกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นภาษาอังกฤษ กิจกรรมที่เป็นที่นิยมรองลงมาคือ กิจกรรมฟังเพลงภาษาอังกฤษ กิจกรรมการอ่านออกเสียง

ภาษาอังกฤษ กิจกรรมการอ่านป้ายประกาศ หรือป้ายโฆษณาที่เป็นภาษาอังกฤษ และกิจกรรมการตั้งคำโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นภาษาอังกฤษ ตามลำดับ กิจกรรมที่มีประสิทธิผลในการพัฒนาภาษาอังกฤษสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นภาษาอังกฤษ กิจกรรมการแปลข้อความภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย กิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษกับคุณครู การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ และกิจกรรมการฟังเพลงภาษาอังกฤษ ตามลำดับ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า นักเรียนรับรู้ถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ แม้ว่าวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกิจกรรมนั้นจะแตกต่างกันก็ตาม ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนจึงเป็นช่องทางหนึ่งซึ่งสามารถเพิ่มโอกาสให้กับนักเรียนเหล่านี้ในการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่หลากหลายยิ่งขึ้น ผลการวิจัยนำไปสู่ข้อเสนอแนะ คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรจะสนับสนุนให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน และใช้วิจารณญาณในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนโดยบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน

ไพพรรณ มุ่งศิริ (2553) ได้ศึกษาวิจัยในชั้นเรียน เรื่องการเลือกใช้สื่อในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล สาขาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา โดยการใช้แบบสอบถามสำรวจความถี่ในการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 4 ประเภท คือสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ สื่อบนอินเทอร์เน็ต สื่อประเภทบันเทิง และสื่อประเภทสิ่งมีชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Means) ผลจากการศึกษาค้นพบว่าสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ หนังสือภาษาอังกฤษเป็นสื่อที่กลุ่มประชากรเลือกใช้มีความถี่สูงสุด วารสารภาษาไทย และตำราภาษาอังกฤษจัดอยู่ในอันดับที่สองและอันดับที่สามตามลำดับ ส่วนสื่อประเภทสื่อบนอินเทอร์เน็ต สื่อสามอันดับแรก ได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ห้องพูดคุย (Chat Room) และบทเรียนผ่านเว็บ (Web-based Instruction) สำหรับสื่อประเภทบันเทิง รายการโทรทัศน์ เพลงภาษาอังกฤษและภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ เป็นสื่อที่แสดงค่าระดับความถี่ในสามอันดับแรก สื่อประเภทสุดท้าย คือสื่อประเภทสิ่งมีชีวิต อาจารย์ชาวไทย แสดงค่าความถี่สูงเป็นอันดับแรก อาจารย์ชาวต่างประเทศแสดงค่าถี่รองลง และการสนทนากับชาวต่างชาติแสดงค่าความถี่น้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความถี่ในการใช้สื่อทั้งสี่ประเภท สื่อประเภทสิ่งมีชีวิตและสื่อประเภทบันเทิง กลุ่มประชากรเลือกใช้เท่าเทียมกัน (ค่าเฉลี่ย = 3.49) ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย = 3.42) และสื่อบนอินเทอร์เน็ต (ค่าเฉลี่ย = 3.15) จัดอยู่ในอันดับสองและสามตามลำดับ

ธัญญาณี บุญนิยม (2553) ได้ศึกษา เรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีสถานภาพบุคคลที่แตกต่างกัน และ (3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของ

นักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง (2) นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาที่มีอายุ ชั้นปีที่ศึกษา และคณะที่ศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหงแตกต่างกัน (3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สรุปสาระสำคัญในบางด้าน ดังนี้ ด้านกายภาพ มหาวิทยาลัยควรเห็นความสำคัญให้มาก เพราะเป็นด้านที่นักศึกษาใช้บริการมาก เช่น ควรปรับปรุงด้านการบริการห้องอ่านหนังสือ ห้องเรียน ชุมชนี่นั่งสำหรับนักศึกษารอบๆ อาคารเรียน เป็นต้น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ควรจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สำหรับให้นักศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ควรเพิ่มจุดให้บริการ Wireless เพิ่มการเรียนรู้บนระบบอินเทอร์เน็ตและแก้ไขระบบอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยที่ขัดข้องบ่อยหรือเชื่อมต่อไม่ได้ รวมถึงการส่งเสริมระบบการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และควรจัดหาอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอแก่นักศึกษา

ชูลีพร สว่างเนตร (2553) ได้ศึกษา เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดย (1) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน (2) ศึกษาการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ e-learning, e-library, e-mail, e-searching และ e-communicating อยู่ในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง และพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความสัมพันธ์กับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้าน e-communicating, e-library, e-mail, e-learning และ e-searching ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Yang (2004) ได้ศึกษา การใช้ภาพยนตร์ในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยฮอว์กิงจำนวน 3 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างได้ชมภาพยนตร์ภาษาอังกฤษจำนวน 12 เรื่องตลอดภาคการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนเพิ่มทักษะทางภาษาอังกฤษจากการชมภาพยนตร์ ภาพยนตร์เป็นสื่อในการเรียนรู้ทักษะภาษา รวมทั้งความรู้ทางด้านอื่น เช่น ความรู้ด้านประวัติศาสตร์และด้านวัฒนธรรม นอกจากนี้ผู้เรียนยังเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ด้วยการอ่านบทอธิบายก่อนชมภาพยนตร์ ทำให้พัฒนาทักษะทางด้านภาษาเพิงสูงขึ้นซึ่งหาก

ผู้เรียนยังคงใช้สื่อประเภทนี้ต่อไปย่อมเป็นที่แน่นอนว่า ทักษะทางด้านภาษาของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ย่อมสูงขึ้นอย่างแน่นอน

Javis และ Szymczyk (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ เจตคติการใช้สื่อในการเรียนไวยากรณ์ในห้องเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบของสิ่งพิมพ์และบนเว็บ โดยการใช้แบบสอบถามเปรียบเทียบการเรียนรู้ไวยากรณ์จากเว็บที่ไม่ต้องเสียเงิน และจากหนังสือแบบเรียนตามรูปแบบเดิม รวมทั้งการใช้การสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับรายละเอียด